

Årsplan

2022 - 2023

Venstøp barnehage

Barnehagens årsplan

Barnehagens årsplan bygger på nasjonale og lokale føringer, som *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og *Strategisk plan for Oppvekst 2013-2023*. Den er et arbeidsdokument for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Innholdet tilpasses den enkelte barnegruppe og prosessene dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal bidra til en god barndom og legge et grunnlag for barnas videre utvikling og læring. Som pedagogisk virksomhet inngår barnehagen i et helhetlig utdanningsløp. Barnehagen er barnas første arena i det offentlige rom, her skal de delta og medvirke i et demokratisk felleskap.

Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Barna skal leke og få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagehverdagen.

Høy kvalitet på barnehagens omsorgs- og læringsmiljø krever at personale ser arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng. På den måten forvaltes det helhetlige læringssynet som skal ligge til grunn i barnehagen, til beste for barnas allsidige utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. For å oppnå dette tilrettelegger personalet for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet i barnehagen. Progresjon gjenspeiles også i hvordan personalet møter det enkelte barn.

Innholdet i årsplanen inngår i barnehagens bidrag i arbeidet som retter seg mot hovedmålet for kommunalområdet oppvekst:

HOVEDMÅL

90% av alle ungdommer i Skien har fullført videregående skole innen rettighetstid

Venstøp barnehage

Venstøp barnehage ligger landlig til nord for sentrum, rett ved siden av Venstøp skole. I Venstøp har vi fire avdelinger, fordelt på vestfløyen og østfløyen. På hver avdeling jobber det to pedagogiske ledere/ barnehagelærere og to barne- og ungdomsarbeidere/ assistenter. I tillegg har vi ulikt støttepersonal som jobber med enkeltbarn og grupper. På avdeling Solhesten har vi dette barnehageåret også en lærling. Barnehagen tar jevnlig imot studenter fra barnehagelærerutdanninga ved Universitetet i Sørøst - Norge og elever fra ulike ungdoms- og videregående skoler. Dette bidrar til at vi oppdaterer oss faglig og er en lærende organisasjon. Personalet er også aktive deltakere i å utvikle egen rolle gjennom regional kompetanseheving, og et internt utviklingsarbeid der vi utvikler og avklarer interne roller og samarbeid.

Vi jobber målretta mot vår visjon: «Venstøp barnehage – Vi setter spor!» I nærheten av barnehagen finnes urgamle spor i form av helleristninger, derav avdelingsnavnene Skipet, Solhesten, Solhjulet og Hjortekloven. Avdelingsnavnene har også referanser til å være i utvikling og bevegelse. Barnehagen skal bidra til barnas utvikling og legge til rette for at de skal kunne sette egne avtrykk, og medvirke i hverdagen. Barnehagen ligger i umiddelbar nærhet til skog og mark og vi bruker dette aktivt som arena hver dag, for aldersdelte naturgrupper og for turopplevelser for avdelingene. Barn som leker ute i naturen får bedre koordinasjon, bedre muskelstyrke og bedre balanse. Ute søker de også gjerne andre lekekamerater, de leker mer på tvers av kjønnene og det blir færre konflikter. Samtidig er en av barnehagens viktigste oppgaver å bidra til en bærekraftig utvikling. Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på jorda slik vi kjenner det. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at de handlinger man gjør i dag har konsekvenser for fremtiden. Barnehagen skal også legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.

Rammeplan for barnehagen (2017) inneholder mange tiltak for hva personalet skal gjøre for å jobbe i tråd med barnehagens verdigrunnlag og fremme en god utvikling for alle barn. Barnehagen jobber med mange flere tiltak enn det som kommer frem i denne årsplanen. Årsplanen inneholder kun det utvalget av tiltak som vi forplikter oss til å dokumentere og vurdere.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal barna gis mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Det skal aktivt tilrettelegges for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna.

Våre tiltak beskriver **hvordan** personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Tilstreber et autoritativt klima med tydelige og omsorgsfulle voksne
- Gjennomfører mikroprosjekter der fokuset er voksenrollen i relasjon med barn
- Bevisst fremsnakker barn og roser barns omsorgshandlinger
- Ivaretar trygghet i overganger

Lek

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Personalet skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Bygger relasjoner gjennom å være aktivt tilstedeværende i barnas lek
- Bruker barns interesse som utgangspunkt for lek
- Tilbyr variert materiell for å inspirere til ulike typer lek
- Er støttende når vennskap og relasjoner er utfordrende

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. De skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Gjennom slike prosesser skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Stimulerer barnas nysgjerrighet ved å ha ulike prosjekter/temaer
- Lar barna møte temaer på ulike måter, som å lytte, snakke, gjøre og sanse
- Samarbeider på tvers av avdelinger og grupper for å benytte en samla kompetanse til beste for barnas læring og utvikling

Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. Personalet skal formidle og praktisere barnehagens verdigrunnlag i alle deler av det pedagogiske arbeidet. I disse prosessene skal demokrati, medvirkning og likestilling fremmes.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Tilrettelegger for meningsfulle opplevelser og støtter barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- Den voksne i barnehagen er en god samtalepartner, støttende og tilstedeværende med barna i hverdagen.
- Bidrar til at barna opparbeider seg evne til kritisk tenking, handle etisk og vise solidaritet

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Et inkluderende barnehagemiljø skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Personalet skal forebygge krenkelser og mobbing og bidra til utvikling av barnas sosiale kompetanse og evne til selvregulering. Det skal tilrettelegges for vennskap, fellesskap og mangfold.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Etablerer matglede og sunne helsevaner
- Legger til rette for selvstendighetsutvikling
- Gir barna støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser

HVORDAN JOBBER VI MED TEMAET KROPP, SEKSUALITET OG FØLELSER

- Sanger, sanseaktiviteter, formingsaktiviteter og bøker
- Samtalebilder om Musa Marius
- Bilder som illustrerer følelser
- Aldersdelte grupper
- Tegninger
- Skjoldet barna ser filmen «Livets begynnelse»
- Vi følger med på barnas lek og er lyttende og anerkjennende

Progresjon i temaarbeidet:

1–3 ÅR	3–5 ÅR
<p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Barna skal bli kjent med begreper om kroppen (ytre kroppsdelar)• Barna skal bli kjent med begreper om følelser• Barna skal øve på å sette grenser for egen kropp, samt respektere andres grenser	<p>Mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• Barna skal bli glad i/trygg på sin egen kropp• Barna skal bli kjent med og øve seg i å sette grenser for sin egen kropp• Barna skal lære å respektere andres grenser• De eldste barna skal lære om hvordan barn blir til

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Personalet skal sørge for at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Utarbeider planer som gir rom for barnas innflytelse og endrer disse ved behov
- Gir barna mulighet til å være med i det daglige arbeidet på avdelingen
- Gjennomfører tema med utgangspunkt i FN's barnekonvensjon

Kommunikasjon og språk Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Støtter barna til å bruke språket aktivt i lek og relasjoner, samt som redskap for egne tanker og følelser
- Legger til rette for språkstimulerende aktiviteter
- Legger til rette for utforskning av skriftspråket

Fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskap og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforskning, og skapende aktiviteter.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Planlegger, gjennomfører og dokumenterer temaer ut i fra fagområdene i Rammeplanen.
- Utvikler egne kunnskaper og ferdigheter innenfor teknologi og digitale verktøy til bruk i arbeid med fagområdene.
- Gir rom for lek, utforskning og undring, og ivaretar barnas initiativ i hverdagen.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Tar ansvar for gjensidighet i samarbeidet og oppfordrer til foreldremedvirkning
- Tar ansvar for å skape tillit og en god relasjon med foreldrene gjennom den daglige kontakten
- Informasjonsflyt, barnehagen har ansvar for å informere på Mykid, foreldrene har ansvar for å ta til seg informasjonen og bruke Mykid i kommunikasjon med barnehagen

Faste arrangementer gjennom barnehageåret:

Avdelingene inviterer til:

- bli kjent ettermiddag (august/sept)
- Forut/ FN – arrangement (oktober)
 - oppstartssamtaler for nye
- foreldresamtaler (høst og vår)
 - besøksdager for nye

Barnehagen inviterer til:

- foreldremøter (høst og vår)
- foreldremøte for nye og de som bytter avdeling (juni)
- lysfest (1.mandag etter advent)
 - påskefrokost

FAU inviterer til:

- juletefest
- sommerfest

Overganger

Barnehage og hjem skal samarbeide slik at barn får gode erfaringer i ulike overganger. Dette gjelder når barnet begynner i barnehagen. Dersom barn skal bytte avdeling i barnehagen og ved overgang til skole og SFO.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Primærkontakter tar et særskilt ansvar for å bygge en god relasjon med barnet
- Alle ansatte kjenner til og anvender Trygghets sirkelen, og har fokus på trygghet for alle barn i overgangssituasjoner
- Tilpasser organisering til barnegruppa og enkeltbarn, samt sørger for tydelige rammer og rutiner

Venstøp barnehage følger kommunens overgangsrutiner. I tillegg gjelder følgende interne rutine:

Oppstart i barnehagen	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Skriftlig informasjon til alle nye foresatte, Velkommen – hefte legges ved. Foresatte ringes opp av ped.leder etter utsending ✓ Inviterer nye barn og foresatte til lekegrupper på vårhalvåret ✓ Introduserer bruk av grenseobjekt fra hjem til barnehage ✓ Primærkontakter ✓ Gjennomfører foreldremøte i juni ✓ Oppstartsamtaler med foresatte under tilvenning
Bytte av avdeling	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Gjennomfører barnesamtaler i forkant ✓ Involverer og informerer foresatte ✓ Sender ut informasjon med bilde av avdelingens ansatte når dette er klart ✓ Barna deltar i lekegrupper på ny avdeling ✓ Primærkontakter ✓ Interne overgangssamtaler ✓ Tilbyr oppstartsamtaler ✓ Gjennomfører foreldremøte i juni
Overgang til skole	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Det siste barnehageåret tilhører barna førskolegruppa «Skjoldet» (Alle skolestartere, på tvers av avdelinger) ✓ Låner klasserom på Venstøp skole, gjennom vårhalvåret ✓ Besøker de skolene som barna skal begynne på ✓ Gjennomfører foreldremøte i september med fokus på siste barnehageår og overgangsrutiner til skolen ✓ Gjennomfører overgangssamtaler ved behov og etter samtykke ✓ Barna skal ha en fin avslutning og gode minner fra barnehagen – skolestarterne inviteres til overnatting i barnehagen i forkant av «sekkedag» på Venstøp skole

Nasjonale og lokale ressurser

Udir	Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver bokmål (udir.no)	Barnehageloven	Strategisk plan for Oppvekst
Skrivesenteret	Inkluderende barnehagemiljø	Digitale barnehager	Kunst og kultur i opplæringa
Lesesenteret	Læringsmiljøsentret	Mat, helse og fysisk aktivitet	Matematikksentret
Naturfagsentret	Nynorsksentret	Bufdir	Minstemme.no
Barnehagens digitale praksis (udir.no)	Flerkulturell opplæring	Fremmedspråksentret	Statped